

La petjada ecològica de les teves vacances

Les emissions aèries representen el 95% de la petjada climàtica del turisme a Barcelona. És tan necessari marxar cada cop que tenim vacances? No es poden espaiar els viatges i fer-los sense avió?

Joan Buades

Una protesta creativa amb 'trolleys' per Madrid contra els efectes del turisme / LAVAPIÉS DÓNDE VAS

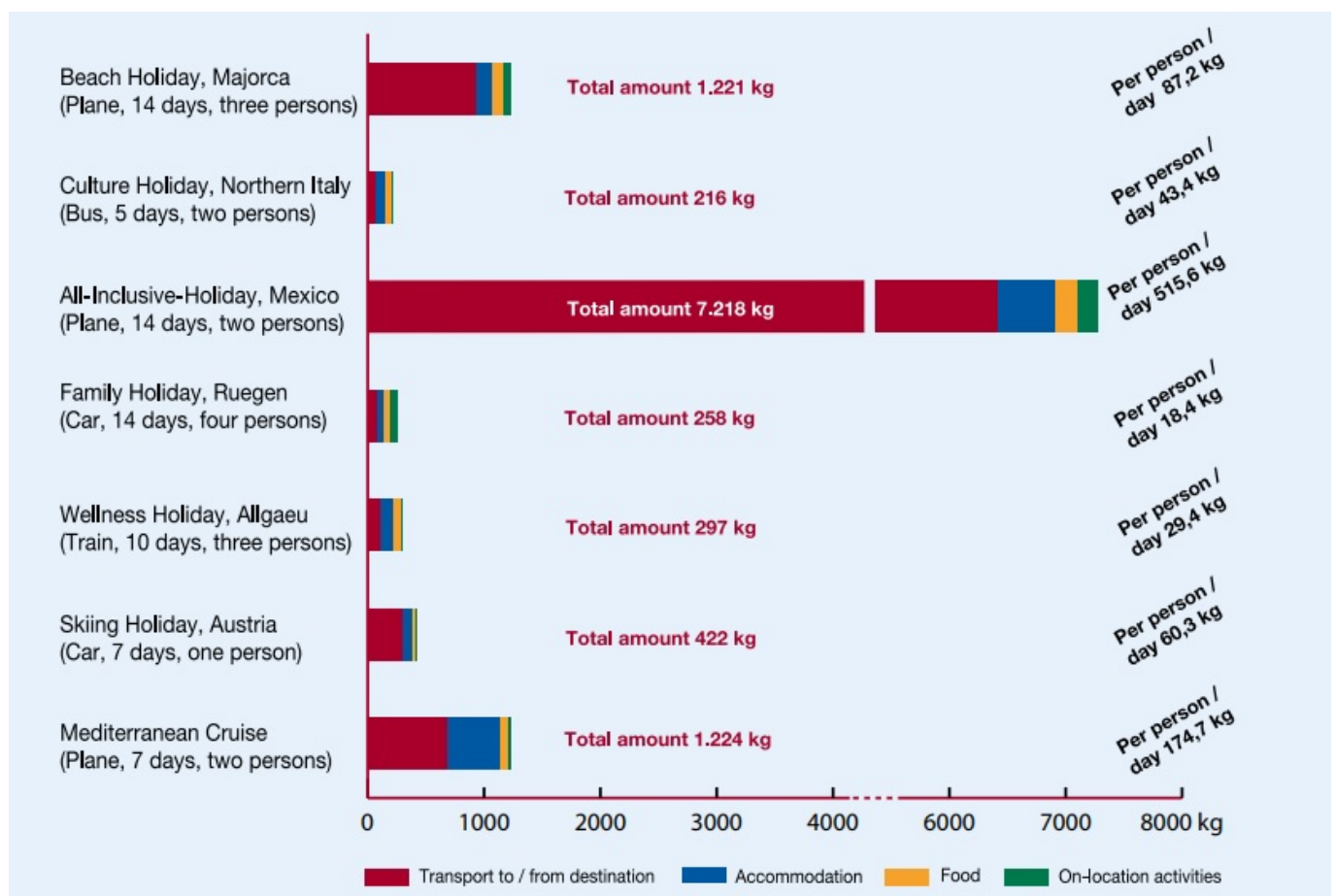
Si teniu vacances pagades a l'estiu i opteu per viatjar, heu de saber que són un dels escenaris crucials on es dirimeix el futur viable de la nostra espècie. D'entrada, heu de conèixer que, a finals d'aquest mes, el 29 de juliol, lamentarem arreu el dia de [superació del llindar ecològic](#) de la Terra. A la UE, el vam passar molt abans, el 10 de maig. Traduït, vol dir que vivim molt per sobre del que ens forneix gratis la resta de la natura: **estem usant el planeta 1,75 vegades més ràpidament del que els ecosistemes naturals poden regenerar-se**. Si tothom al món volgués viure com la gent d'Europa, necessitariem 2,8 planetes equivalents per mantenir la nostra avidesa consumista.

Però què tenen a veure les vacances amb aquest desgavell planetari? Podem aprendre molt sobre l'impacte del turisme al territori si mirem les Balears. És la regió amb més intensitat turística de la Mediterrània i una de les primeres del món (poca broma: els seus 13 turistes internacionals per habitant i any fan petits els no arriba a 2 x 1 a Espanya o els menys de 3 x 1 al Principat). Sis dècades de turistització radical donen com a resultat que, **si les Illes fossin un planeta, se'n**

necessarien 16 d'equivalents per mantenir el seu nivell de consum. Allí on hi ha rècords de turistes també s'assoleixen nivells extrems d'insostenibilitat ecològica.

La gent amfitriona viu bé gràcies al turisme? Els propagandistes de la indústria ho diuen; però, dissortadament, la realitat indica el contrari. El turisme ha fet de Lloret de Mar el municipi més turístic i alhora [més pobre de Catalunya](#); Benidorm i Torrevella pertanyen a les comarques [més empobrides del País Valencià](#), i les Balears, amb un 40% més de turistes estrangers, des de l'any 2000 han passat de ser la tercera regió espanyola en [renda 'per capita' a la setena](#). En estats del Sud, passa exactament el mateix: no hi ha indicis de millor desenvolupament humà al [Carib i a l'Amèrica Central](#). Viatjar a l'estiu, decidir on i com no és gens neutral.

Abans de decidir on viatjar, caldria considerar la importància de dues variants molt rellevants. La primera té a veure amb la factura climàtica del teu viatge. El turisme genera directament un mínim del [8% de les emissions globals](#): és a dir, que és un dels quatre grans sectors que juguen a la ruleta russa amb el clima comú, possiblement el problema que marcarà decisivament la sort del segle XXI. Però, compte aquí, perquè **hi ha una gran diferència entre viatjar d'una manera o d'una altra: el factor clau és fer-ho o no amb avió**. El marge d'impacte de les emissions aèries no baixa del 40% i arriba a representar el [95% en la petjada climàtica del turisme a Barcelona](#). Atenció: no hi ha res de més "car" climàticament que optar per un viatge aeri de dues setmanes amb paquet de tot inclòs d'Europa al Carib. Carrega sis cops més la motxilla de carboni que fer vacances a Mallorca des de l'Europa Central i supera d'unes 30 vegades les derivades d'anar tres persones amb tren a un balneari. Com més lluny vas amb avió, el desgast climàtic es dispara.

Petjada ambiental de diferents paquets de viatge / Informe 'The tourist climate footprint' WWF

El primer consell i més important és que, si es pot, és millor no agafar l'avió. Si s'ha de fer, **cal procurar que el viatge no duri pocs dies a fi de repartir una mica la càrrega en emissions**. Procurar no viatjar a llarga distància cada any. Pensar que, per ser compatibles amb un planeta

sostenible, ens toca una ració de CO₂ equivalent de tres tones per persona i any i aquest viatge transoceànic al Carib se'n cruspèix en menys d'una setmana. Per fer-vos la idea de les alternatives, podeu usar aquesta [calculadora del carboni](#) que permeti comparar el cost de viatjar amb avió, cotxe, bus, tren o taxi.

En segon lloc: cal pensar bé on allotjar-se. A Mallorca, un turista gasta el [triple de mitjana en aigua](#) que un resident. La [producció de residus i el consum elèctric es dupliquen](#) arreu quan anem de viatge. Sovint, arribar i sortir de la zona turística on ens allotgem suposa recórrer a un cotxe privat o a un minibús propulsats per gasolina o dièsel. **Les grans cadenes hoteleres, malgrat que s'esforcen cada cop més a rentar-se la cara de verd, solen mentir.** Ben poques han solaritzat la llum o l'escalfament d'aigua, moltes importen el menjar de lluny menyspreant l'agricultura i els recursos de proximitat, la jardineria no sol tenir en compte el microclima local, no han promogut la connexió amb línies de transport col·lectiu ni disposen de vehicles elèctrics eficients. Si l'allotjament triat és en una urbanització o en una casa aïllada per mitjà d'AirBnB i empreses similars, els problemes s'agreugen perquè, per l'opacitat legal, ni tan sols cal que s'esforcin a justificar davant ningú la sostenibilitat del producte.

És un bon moment per considerar opcions diferents. Comença a haver-hi oferta d'[allotjament ecoturístic](#) real a la conca mediterrània amb una factura climàtica gairebé la meitat més baixa que l'hoteleria convencional. Hi ha la formidable experiència dels [intercanvis de cases](#) sense pagament, també. Arribats a lloc, useu transport col·lectiu, busqueu mercats i menjar de proximitat, no deixeu plàstic ni cap marca del vostre pas enlloc.

Finalment, deixo algunes preguntes per desprogramar la ment assetjada pel consumisme: **és tan necessari marxar cada cop que tenim vacances?** No es poden espaiar els viatges i fer-los més a prop i sense avió? Quant fa que no us fixeu en el que teniu a tocar, a la regió, a la comarca o la ciutat? Benvinguts al tren de Terrícoles pel Futur!